

MESAJUL DIRECTORULUI
BIBLIOTECII ȘTIINȚIFICE
A UNIVERSITĂȚII DE STAT
„ALECU RUSSO”,
ELENA HARCONIȚA

Crearea unui mediu calitativ de instruire în contextul reformelor din învățământ, din perspectiva aderării la Procesul de la Bologna, depinde în mare măsură de poziționarea Bibliotecii instituției de învățământ, de modul în care adună resurse informaționale, asigură accesul la ele pentru nevoile de instruire, cercetare științifică, socializare și culturalizare.

De nivelul și complexitatea utilizării noilor tehnologii informaționale și comunicaționale depinde deschiderea accesului studenților și cadrelor didactice la rețele locale și globale, la bibliotecile digitale, bazele de date și site-urile de cunoaștere. Investițiile sistematice și coerente ale fondatorului în îmbogățirea patrimoniului documentar, relațiile de colaborare cu instituțiile similare din Republică și organismele internaționale, extinderea informatizării, grija față de potențialul creativ uman care diversifică și creează noi oportunități pentru utilizatori, influențează direct și plener eficiența, precum și competitivitatea instituției de învățământ.

Devenită de mult timp parte integrantă a procesului de studiu și cercetare științifică, clasată de Guvern la categoria superioară, Biblioteca Științifică a Universității de la Bălți este Centru Biblioteconomic, Depozitară Regională a Băncii Mondiale, membru al Consorțiului REM (Resurse Electronice pentru Moldova), ce asigură accesul la 18 000 de documente științifice în format electronic din bazele de date EBSCO, membru al Consorțiului TinLib, participantă la Proiectele Naționale SIBIMOL și Memoria Moldovei – componentă a Bibliotecii Naționale Digitale MOLDAVICA.

Cel de-al 65-lea an a găsit în Bibliotecă 79 de colaboratori, din ei 98,6 % sînt cu studii superioare, bibliotecari cu studii în domeniu – doar 28 %. În pofida acestui fapt, 60 % sînt deținători ai gradelor de calificare superior, unu și doi, iar 72 % sînt specialiști cu experiență, care lucrează în Bibliotecă mai bine de 5 ani. De asemenea ei sînt posesori ai titlurilor și înaltelor distincții de stat, Diplomelor de succes și recunoștință din partea Ministerului Educației, Ministerului Culturii, Universității – fondatoare, AGEPI-ului, precum și din partea Bibliotecii Naționale și a Asociației

Bibliotecarilor din R. Moldova.

Fiind una dintre primele biblioteci din Republică Moldova, care a pășit pe calea informatizării acum 20 de ani, multe din procesele și tehnologiile tehnologiile bibliotecare astăzi sînt realizate într-o manieră modernizată, iar schimbările au un impact calitativ asupra conținutului integral al muncii bibliotecare.

Sistemul de formare profesională continuă, Școala Noului Angajat, precum și pregătirea inițială în domeniul biblioteconomiei, dreptului, economiei, pedagogiei, informaticii, muzicii – sînt reperele principale pe care se sprijină întreaga activitate a Bibliotecii.

Pentru bibliotecarii noștri calculatoarele au devenit instrumente inerente de muncă pe care au învățat să le mînuiască cu multă eficiență și randament. Practic, majoritatea proceselor bibliotecare se realizează cu asistența calculatorului și a unui personal de ingineri fără de care nici o Bibliotecă nu poate fi concepută astăzi.

Administrarea rețelei locale, asigurarea conexiunii la rețeaua intrauniversitară, întreținerea intranetului bibliotecar, colaborarea interbibliotecară națională și internațională, administrarea site-ului Bibliotecii, crearea de noi pagini, elaborarea programelor aplicative de informatizate – toate sînt obiectele de muncă ale informaticienilor, care se înscriu legal în statele de personal ale oricărei instituții infobibliotecare. 80 % din cele 120 de calculatoare gestionate sînt conectate la Internet, 65% constituind locuri de muncă pentru utilizatorii studenți și cadrele didactice.

Timp de 20 de ani, tandemul bibliotecari – informaticieni au creat o infrastructură informațională proprie, care oferă acces la 294 789 înregistrări bibliografice: cărți - 156 713; publicații periodice - 2 663; documente electronice - 2 267, ceea ce constituie circa 60 % din toate titlurile deținute – 274 864. Peste 130 de mii de descrieri analitice au menirea de a suplimenta oferta informațională și a deschide conținuturile revistelor, ziarelor și culegerelor tematice. La aceasta se adaugă baza de date SumarScanat în care se regăsesc sumarele a 250 titluri de cărți - 35 655 articole, reviste - 27 titluri în 692 numere, 26 006 articole în limbile engleză, germană și rusă. Opere Muzicale în MP3 – o altă bază de date, ce numără 3 661 de titluri, constituită din lucrări muzicale de pe CD-urile muzicale și discurile de vinil, fiind digitizate mai bine de 135 de discuri din colecția ce numără peste 1 000 de discuri ce nu se mai produc în secolul al XXI-lea.

Crearea Bibliotecii Digitale și deschiderea accesului la full-textele a 8 reviste editate de universitarii bălțeni a devenit o oportunitate foarte apreciată de către vizitatorii ei.

În noua versiune a web-ului Bibliotecii este prevăzută Pagina utilizatorului cu 3 opțiuni: *Întrebă bibliotecarul*, *Propuneri pentru achiziții*, *Opinii, sugestii, gânduri*. Direct de pe pagină se poate afla la ce reviste și ziare este abonată Biblioteca, fiind făcută legătura cu conținutul electronic al acestor documente. Buletine informative *Achiziții noi*, structurate pe domenii de științe, avînd o apariție bilunară, oferă posibilitatea de-a menține mereu actuală informația despre calitatea dezvoltării colecțiilor. Un șir de expoziții on-line: informative, producția științifico-didactică a cadrelor didactice (achiziții curente), expoziții tematice consacrate anumitor

date și evenimente, plasate pe Youtube – promovează bogăția variată a resurselor informaționale bibliotecare.

Biblioteca universității bălțene și-a deschis spațiile sale în rețelele de socializare: *Facebook, Twitter, Youtube, Flickr, Slideshare*, precum și în Enciclopedia deschisă *Wikipedia*. Marketingul bibliotecar pe această cale a majorat numărul de vizite virtuale de la 14 700, în anul 2009, la 46 516, în anul 2010.

Sondajele sociologice realizate anual de către bibliotecari evidențiază preferințele utilizatorilor pentru documentele pe suport hârtie, astfel din 1 390 398 documente împrumutate celor 9 982 utilizatori înscriși, 80 % le constituie cărțile, 19 % - publicațiile în serie și doar 1% - celelalte, printre care se află și serviciile electronice. Numai documentul tipărit poate asigura un proces de instruire calitativ, o cercetare științifică profundă, de aceea dezvoltarea colecțiilor rămâne prioritară și în secolul tehnologiilor informaționale și comunicaționale performante.

La finele anului 2010 colecția totală număra 1 015 459 de volume, în 42 de limbi și 274 864 titluri, în valoare de peste 8 milioane lei. Anul 2010 a adăugat 9 867 documente în 5 769 titluri. Cu regret, odată cu creșterea prețurilor, investițiile financiare ale fondatorului rămân să fie foarte austere, fiind asigurată cu precădere abonarea la 308 titluri de reviste și ziare, precum și procurarea a 1 012 cărți, cu 132 mai multe decât în anul 2009. 90 la sută din toate achizițiile, ca și în anii precedenți, le constituie donațiile, printre ele donația Bibliotecii Naționale a României - 647 ex. în 619 titluri, valoare circa 3 000 Euro; donația lui Ioan Vasile Nicorici - 750 exemplare în 694 de titluri în valoare de circa 11 000 Euro, din domeniul teologiei și istoriei, sec. XIX – începutul sec. XX, colecție ce a aparținut regretatului preot și cărturar Gheorghe Armașu, constând din cărți și publicații periodice în limbile latină, greacă, slavona veche, română și rusă, editate la Chișinău, București, Cernăuți, Kiev, Odesa, Moscova, Sanct-Petersburg, Regensburg, Munchen, Stuttgart, Leipzig, Viena, Paris, Roma etc. Institutul Cultural Român – 187 documente în valoare de 807 Euro, inclusiv DVD-uri și CD-uri din Colecția Cinematica inițiată de Jurnalul Național care, de mai mulți ani promovează valorile și tradițiile românești.

Colaborările naționale și internaționale cu circa 30 de parteneri din Republica Moldova, România, Elveția, SUA, Franța, Ucraina, Rusia contribuie substanțial la creșterea colecțiilor. Circa 26 de proiecte de investiții, cercetare / dezvoltare și de organizare s-au derulat în ultimii 20 de ani. În această perioadă au crescut donațiile, care constituie 80 – 90 % din achizițiile anuale. Printre proiectele de lungă durată remarcăm inaugurarea CD al ONU, Punctului de Informare Documentare NATO, Punctului de Informare al Biroului Consiliului Europei, Colecției Institutului Cultural Român / Direcția Români din afara Țării, Fondurilor: Asociației *Pro Basarabia și Bucovina*, Filiala „C. Negri”, Galați, WILHELM, AGEPI.

Biblioteca Universității din Bălți este unica bibliotecă din Republica Moldova care are câte un exemplar din toate cărțile Cartier, de la 1995 încoace; Biblioteca Universității din Bălți are câte un exemplar din toate cărțile editate de editorii din Republica Moldova. Sînt puține biblioteci care se pot mîndri cu așa ceva”, susține Gh. Erizanu, directorul editurii Cartier, cofondatorul Noii Reviste Filologice, editate de universitarii bălțeni.

Pentru cercetarea și utilizarea eficientă a acestor resurse informaționale studenții și profesorii au nevoie de o anumită cultură a informației, pe care și-o formează, la fel, cu ajutorul bibliotecarilor. Cursul *Bazele Culturii Informației*, promovat în spațiile Bibliotecii pentru toți studenții din anul I de la toate Facultățile, în volum de 24 ore per grupă, 12 – de contact. Editarea colecției *Cultura informației: Ghidul utilizatorului, Prezentarea referințelor bibliografice utilizate în cercetare*; prospecte, pliante, diverse materiale promoționale și vizuale, TV Informații, site-ul Bibliotecii, însuși bibliotecarul cu cunoștințele, serviciile și produsele activității sale științifice – toate au rolul și menirea de a-i forma o cultură a informației temeinică pentru învățarea pe parcursul întregii vieți.

Orice bibliotecă face educație, cu atât mai mult una de învățământ. Cu regret, cuvintele bibliotecă și bibliotecar sînt foarte rar menționate în toate materialele despre reforma învățămîntului, în toate conceptele și strategiile din domeniu. Nu se valorifică toate posibilitățile pe care le poate oferi o instituție infobibliotecară, tot mai mult procesul de instruire și cercetare științifică se limitează doar la resursele Internet, iar documentele valoroase - cărțile și publicațiile periodice, rămîn pe rafturi în așteptarea cititorilor consacrați.

Opțiunile de instruire ale studenților și elevilor trebuie să fie influențate în cea mai mare măsură de cadrele didactice, iar bibliotecarii care au adunat în 65 de ani o bogată și variată colecție pe diverse suporturi informaționale, au organizat-o și au promovat-o, astăzi au nobila misiune de a dezvolta în continuare prestigioase și calitative fonduri documentare, de a asigura accesul la cele mai credibile resurse electronice pentru educația unei generații de adevarați știutori de carte.

